

Výročná správa o činnosti

Pre Úľany – Pro Fudemus, n.o.
za obdobie činnosti
od 1.1. 2023 do 31.12.2023

Nezisková organizácia Pre Úľany – Pro Fudemus, n. o. vznikla zakladajúcou listinou – štatútom zo dňa 28.2.2007, právoplatnosť jej vzniku nadobudla rozhodnutím o registrácii vydaným Krajským úradom v Trnave, odborom všeobecnej vnútornej správy dňa 28.3.2007.

V roku 2013 zmenila nezisková organizácia Pre Úľany – Pro Fudemus, n. o. štatút dodatkom č. 1, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 23.1.2014 rozhodnutím Okresného úradu Trnava. Dodatkom sa menil článok III; článok X, bod 4 a článok XI, bod 1 štatútu neziskovej organizácie.

V roku 2015 zmenila nezisková organizácia Pre Úľany – Pro Fudemus, n. o. štatút dodatkom č. 2, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 13.05.2015 rozhodnutím Okresného úradu Trnava. Dodatkom sa menil článok V, bod 1; článok VI, bod 3, bod 5; článok VII, bod 5 a článok VIII štatútu neziskovej organizácie.

I. PREHĽAD ČINNOSTÍ VYKONÁVANÝCH V KALENDÁRNOM ROKU S UVEDENÍM VZŤAHU K ÚČELU ZALOŽENIA NEZISKOVEJ ORGANIZÁCIE

Nezisková organizácia poskytuje nasledovné všeobecne prospešné služby:

- 1. tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt,**
- 2. vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry,**
- 3. tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva.**

Po naštartovaní aktivít nasledujúcich po rokoch 2020 a 2021 (kedy časť aktivít v dôsledku protipandemických opatrení a reštrikcii bola pozastavená) bola nezisková organizácia Pre Úľany – Pro Fudemus, n. o. v roku 2023 mimoriadne aktívna. Okrem návratu k už tradičným akciám sa členovia organizácie venovali rozmanitým environmentálnym, kultúrnym, a projektovým činnostiam a aktivitám vo všetkých oblastiach verejne prospešných služieb, na ktoré bola zriadená. Navyše sa aktívne zapojili do mnohých výziev samospráv a grantov rôznych nadácií, aby mohli rozšíriť svoje aktivity a prispieť tak ku kvalite života obyvateľov Pusté Úľany, ako i všetkých návštevníkov obce.

Nezisková organizácia Pre Úľany – Pro Fudemus, n. o. v roku 2023 realizovala aktivity v oblastiach:

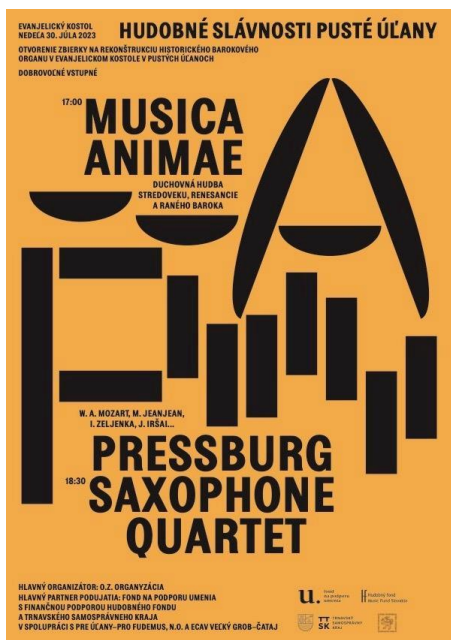
1. tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt

Začiatok roka 2023 sa niesol v duchu novej aktivity neziskovej organizácie Pre Úľany – Pro Fudemus, ktorou je intenzívna snaha o záchranu historického skvostu, barokového organu, ktorý sa nachádza v evanjelickom kostole v Pustých Úľanoch. Ide o 6 registrový pozitív so zaujímavou riešenou architektúrou prospektu; z tohto pohľadu je typickou ukážkou technického riešenia organov svojej doby na našom území. Organ je v súčasnosti na hudobnú produkciu nepoužiteľný. Podľa stavu píšťalového fondu nebola oprava, ani základná údržba, realizovaná mnoho desaťročí. Pravdepodobne i vďaka tomu nebol nástroj zásadne prestavaný a zachovala sa tak jeho historická hodnota, čo je badateľné takmer vo všetkých detailoch. V súvislosti so snahou zachrániť, zreštaurovať a sfunkčniť tento vzácny nástroj zriadila nezisková organizácia

Pre Úľany – Pro Fudemus transparentný účet SK208330000002502415045; <https://ib.fio.sk/ib/transparent?a=2502415045>), na ktorý je možné zasielať dary určené výhradne na tento účel.

V nadväznosti na tradíciu organizovania koncertov v miestnom rímsko-katolíckom kostole Sv. Ladislava, uhorského kráľa v Pustých Úľanoch, sa v roku 2023 rozšírilo portfólio priestorov pre koncerty o evanjelický kostol v Pustých Úľanoch. Táto iniciatíva je spojená so snahou podporiť aktivity smerujúce k záchrane a reštaurovaniu vzácneho organu, ktorý sa v kostole nachádza. V rámci tejto aktivity sa dňa 30. júla 2023 uskutočnili s podporou Fondu na podporu umenia, Hudobného fondu a grantu TTSK Hudobné slávnosti v Pustých Úľanoch. Opäť na nich vystúpili výnimočné hudobné telesá – Musica Animae a Pressburg Saxophone Quartet. V rámci hudobných koncertov zazneli vokálne skladby duchovnej hudby stredoveku, renesancie až po rané baroko, ako aj diela klasikov (Mozart, Bach,...) v jedinečnom prevedení štyroch rôznych druhov saxofónov. Súčasťou koncertného podujatia bolo tradičné „Agapé“ – priateľské stretnutie návštevníkov s účinkujúcimi spojené s občerstvením, ktoré je príležitosťou pre vzájomné stretnutia – tentokrát aj ekumenického charakteru.

Pod gesciou neziskovej organizácie Pre Úľany – Pro Fudemus, n. o. sa v roku 2023 konali aj tradičné piatkové stretnutia detí a mládeže na miestnej r.-k. fare. Okrem aktivít zameraných na zachovanie kultúrnych hodnôt sa deti a mládež na týchto stretnutiach pripravovali na nedeľné koncerty realizované v rámci sv. omší v miestnom rímsko-katolíckom kostole sv. Ladislava, čím vzbudzujú záujem o hudbu a komunitnú činnosť v širokom spektre populácie detí a mládeže.

Na jeseň bolo do užívania občanom odovzdané Komunitné exteriérové centrum (KEC) pri soche Svätej Trojice v Pustých Úľanoch. Účelom tohto centra je poskytovať priestor a podporu pre kultúrne, vzdelávacie a komunitné aktivity občanov ako i na podporu prezentácie duchovných a kultúrnych hodnôt.

Bolo vybudované dobrovoľnícky s podporou nadácie Pontis & dobrovoľníckej iniciatívy DM spoločne. Slávnostné otvorenie bolo spojené s malým pohostením ako poďakovaním za intenzívnu pomoc a zapojenie dobrovoľníkov a prispievateľov, ktorí sa na jeho vzniku podieľali. Otvorenie centra pokračovalo vo večerných hodinách „letným kinom“ s kvalitným výberom diel lokálnej kinematografie a posedením v priateľskej atmosfére.

December 2023 sa opäť niesol v duchu hudby – tentokrát sa na Adventnom koncerte prestavilo v priestoroch evanjelického kostola v Pustých Úľanoch hudobné teleso Mucha Kvartet s adventnými skladbami Mozarta, Vivaldiho, Albrechta a Moyzesa. Po koncerte mali poslucháči možnosť osobne sa stretnúť a diskutovať s interpretmi v príjemnej atmosfére zimného večera spojeného s tradičným občerstvením a horúcim čajom.

Mucha Quartet

Evanjelický kostol v Pustých Úľanoch
sobota 2. decembra 2023
16:00 hod.

Vstup voľný
Dobrovoľné vstupné bude použité na reštaurovanie historického barokového organu v miestnom evanjelickom kostole

Hlavný organizátor
Pre Úľany - Pro Fudemus, n.o.
v spolupráci s O.z. Organizácia,
s finančnou podporou obce Pusté Úľany
a ECAV Veľký Grob - Čataj

pozývame na adventný koncert

Program

Antonio Vivaldi
Husľový koncert f mol „Zima“, RV 297

Wolfgang Amadeus Mozart
Divertimento F dur, KV 138

Mikuláš Moyzes
Sláčiové kvarteto č. 4 G dur

Alexander Albrecht
Vianočné kvarteto

Pomôžte zachrániť organ v Pustých Úľanoch!

Je len málo tak zabudnutých a vzácných historických hudobných nástrojov takmer v pôvodnom stave ako barokový organ, pozitív, v kostole ECAV v Pustých Úľanoch. Nástroj, na ktorom hrával, a o ktorom básnil, aj spisovateľ Ivan Kadlečík počas pôsobenia jeho otca v Pustých Úľanoch.

„...A ešte organček – pozitív, kultúrna pamiatka a historický poklad od neznámeho tvorca, barokový prospekt, krátka spodná oktáva, drevená lavica s operadlom, šesť hlasových mutácií s farbou dreva a kovu. Možno už smutne dohrál a dokončil v poslednom dychu mechov. A predsa ho počujem, ešte aj počas dnešnej noci na ňom hrám a hrám. Nemôžem prestať, ani nechcem.“ (Ivan Kadlečík (2016). Ako na dne oka. in: Démuth, A. et al.: Pusté Úľany – príbeh obce. Trnava: Legenda, s. 16.)

O staviteľovi a dátume vzniku nástroja nemáme podrobnejšie informácie. Podľa architektonického riešenia organovej skrine možno vznik nástroja datovať do poslednej tretiny 18. storočia.

Barokový, 6 registrový pozitív so zaujímavou riešenou architektúrou prospektu je skvelou ukážkou technického riešenia organov svojej doby na našom území. Jeho reštaurovaním (za použitia pôvodných nástrojov a materiálov používaných v dobách jeho vzniku) zabránime zániku tohto skvostného nástroja, ktorý je dôkazom dômyselnosti a umu jeho staviteľov, fortiteľnosti ich rúk, či kultúrnosti našich predkov.

Reštaurovanie barokového organu môžete podporiť na transparentnom účte :**IBAN: SK20 8330 0000 0025 0241 5045**. Účet si môžete prezrieť na: <https://ib.fio.sk/ib/transparent?a=2502415045>

Za vaše príspevky srdečne ďakujeme!

Súčasťou zachovávaného kultúrneho odkazu predkov a tradícií je slávenie adventného obdobia pred Vianocami. Nezisková organizácia Pre Úľany - Pro Fudemus, n. o. pripravila pre občanov v priestoroch Komunitného exteriérového centra rozsvietenie vianočného stromčeka spojeného s varením kapustnice s nočným premietaním filmov z dielne slovenskej kinematografie (Juraj Jakubisko – Perinbaba).

2. Vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry

V roku 2023 predstavila nezisková organizácia pre Úľany – Pro Fudemus, n.o. publikáciu venujúcu sa okolitej krajine: Démuth, A.: Krajina prítomnosti a zabúdania. Schola Philosophica: Pusté Úľany, ktorú vydala v spolupráci s vydavateľstvom Schola Philosophica v Pustých Úľanoch. Kniha približuje históriu a dejinné

stopy, ktoré formovali výraz otvorenej krajiny v okolí obce Pusté Úľany. Text netematizuje len geologické dejiny územia alebo historické míľniky, ktoré formovali jeho tvár, ale pokúša sa čitateľovi ukázať, že krajina je vizuálnym archívom, ktorý nám (pri správnom dívaní) sprístupňuje svoju minulosť (halštatské kniežiacie mohyly, zabudnutý zanik-

1.

SOBOTA 1. JÚLA 2023 O 19:00 – 20:00

Autorské čítanie: Andrej Démuth / Krajina prítomnosti a zabúdania

Schemnitz Gallery

nutý románsky kostol sv. Jakuba či zaniknuté stredoveké sídla, pôsobivú barokovú Kaplnku Navštívenia Panny Márie a iné drobné sakrálné stavby, povest'ou opradenú starú lipu, premyslene a systematicky odvodňované nebezpečné močiare (Csádé), staré poľné i kráľovské cesty, pozoruhodnú úzkokoľajnú železničku, prevádzkovanú animálnym pohonom, staré aleje, lesy či stromoradia). Kniha je dostupná v predaji a bola propagovaná na viacerých podujatiach.

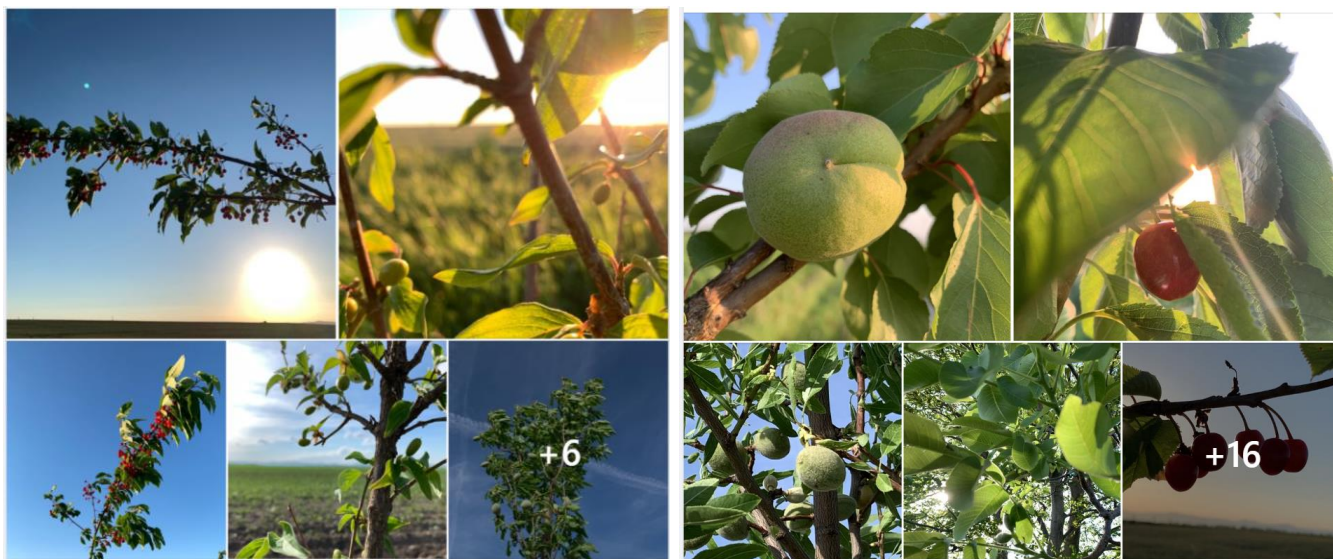
V súvislosti s aktivitami zameranými na záchranu a rekonštrukciu barokového organu v evanjelickom kostole boli pre verejnosť realizované (v rámci koncertov) prednášky zamerané na zlepšenie povedomia o hodnotách v podobe majstrovských umeleckých diel, pričom v centre pozornosti prednášok bol hudobný nástroj – organ.

Ako súčasť Hudobných slávností v Pustých Úľanoch (konaných 30.7.2023) rovnako ako pri adventom koncerte (2.12.2023) boli aj odborné prednášky zamerané na predstavenie autorov skladieb a ich diela, hudobných nástrojov ako i hudobných žánrov, ktoré boli v produkcii interpretov na koncertoch predstavené.

Pravidelnou výchovno-vzdelávacou aktivitou, ktorú nezisková organizácia Pre Úľany – Pro Fudemus, n. o. realizuje každý piatok na miestnej fare, sú stretnutia detí a mládeže, ktorých úlohou je najmä zmysluplné využitie voľného času spojené so vzdelávaním v oblasti kultúrnych hodnôt.

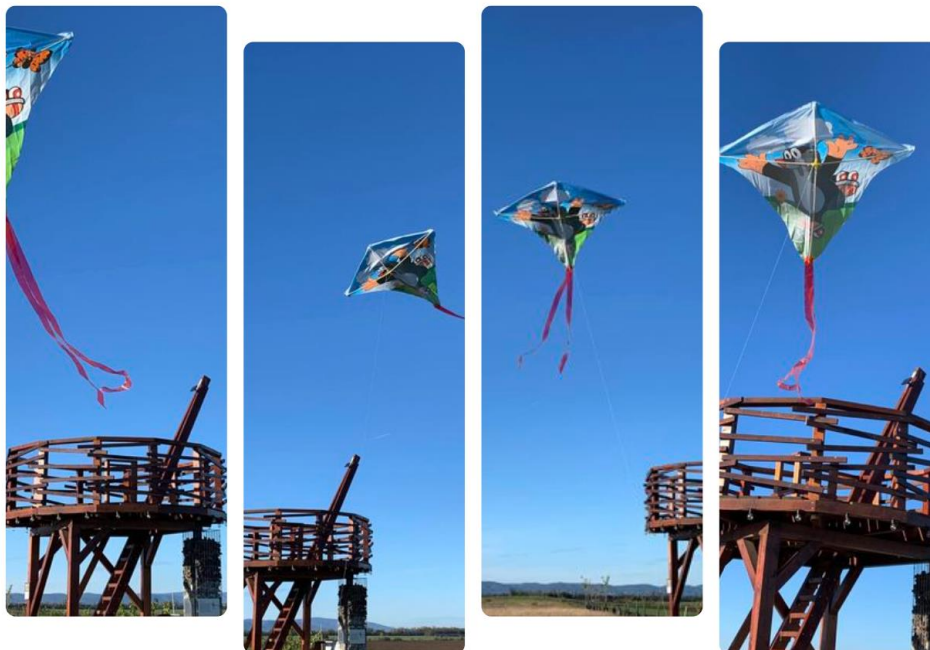
Udržiavaním obnovenej historickej cesty (pravidelné kosenie a údržba stromoradia) došlo k prinavráteniu ľudí do vidieckej krajiny – vytvorili sa podmienky pre vychádzky a cykloturistiku. Do starostlivosti o existujúce stromy boli zapojení nielen dospelí, ale aj deti a mládež, ktorá mala možnosť prirodzeným spôsobom získať skúsenosti a praktické zručnosti pri výsadbe a starostlivosti o ovocné dreviny a kríky. Ovocné stromy sa tento rok odvdáčili aj svojimi prvými plodmi.

Počas roku 2023 pribudli ďalšie stromy a kríky zachytávajúce prašnosť a znižujúce veternosť poľných ciest. Bol vybudovaný nový oddychový bod – Komunitné exteriérové centrum, ktoré návštevníci začali pri prechádzkach využívať na oddych, deti na hru a útočisko pred slnkom. Vytvorili sa tak výborné podmienky

pre športové a rekreačné vyžitie obyvateľov troch obcí ako i širšieho okolia, ktorí do okolia Pustých Úľan prichádzajú.

V rámci pohybových aktivít organizovaných prevažne pre deti bol na jeseň usporiadaný prvý ročník šarkaniády pri Hniezde. Deti aj dospelí mali možnosť vyrobiť si vlastných šarkanov, prípadne si prísť zašportovať. Nezisková organizácia Pre Úľany – Pro Fudemus, n. o. pripravila pre všetkých účastníkov teplý čaj a malé občerstvenie.

Súčasťou vzdelávacích aktivít, ktoré nezisková organizácia Pre Úľany – Pro Fudemus, n. o. v roku 2023 zastrešovala, boli aj vystúpenia v médiách, v ktorých sa venovala nielen významu záchranných aktivít zameraných na rekonštrukciu historického organu, ale napríklad i významu chráneného vtáčieho územia Úľanská Mokrad.

• RÁDIO REGINA ZÁPAD

Domov O rádiu Relácie a rubriky Príspevky Tím & kontakty Program Hudobné pozdravy

◀ späť

V Pustých Úľanoch chcú opraviť vzácny historický organ

02. 08. 2023 14:39 | Z regiónu

V Pustých Úľanoch majú unikát, aký by ste v širokom okolí márne hľadali. Pársto metrov od seba sa nachádzajú dva vzácne hudobné nástroje z rôznych historických období. Ide o kostolné organy. Ten v katolíckom chráme nedávno zreštaurovali, no starší, tristoročný organ z evanjelického kostola na svoju opravu ešte len čaká. Ako Michalovi Hercegoví povedal Andrej Démuth z občianskeho združenia, ktoré sa o záchranu nástroja usiluje, na tomto organe hral kedysi aj Ivan Kadlecík.

3. Tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva

V nadväznosti na projekt obnovenia historickej cesty s výsadbou ovocných stromov a kríkov realizovanom v rokoch 2021-2022 pokračovala nezisková organizácia Pre Úľany – Pro Fudemus, n. o. v environmentálnych aktivitách aj v roku 2023. V tomto roku zrealizovala starostlivosť o vysadené stromy (strihanie, ošetrovanie, pravidelné polievanie), ošetrovanie stromov slamenným lôžkom, ochrana drevín proti ohryzu zverou a náhrada uhynutých drevín novými.

V roku 2023 prebiehala tretia etapa výsadby ovocných stromov a kríkov po okrajoch poľných ciest a následná starostlivosť o ne (výsadbový strih, pravidelné polievanie v období apríl – október, prihnojovanie, ochrana proti hrabošom, zabezpečenie oporných kolov a úväz ako ochrana pred vetrom, osadenie zavlažovacích vakov...).

V rámci podpory zdravia obyvateľstva a tvorby a ochrany životného prostredia bolo v parčíku pri stĺpe Svätej Trojice s podporou nadácie Pontis – iniciatíva Drogerie Markt dm spoločne dobrovoľnícky postavené Komunitné exteriérové centrum (KEC). Jeho súčasťou bola revitalizácia parku vrátane výsadby okrasných drevín, kríkov a rastlín a tiež realizácia vodozádržných opatrení.

Ekologický charakter aktivít neziskovej organizácie Pre Úľany – Pro Fudemus, n. o. bol v roku 2023 ocenený aj Trnavským samosprávnym krajom – nezisková organizácia získala 1. miesto v súťaži Ekologický čin roka v kategórii občianske združenia, obce, dobrovoľníci.

II. PRÍJMY A VÝDAVKY za rok 2023

PRÍJMY	Č. r.	Nezdaňovaná činnosť	Zdaňovaná činnosť
a	b	1	2
Z vkladu zriaďovateľa alebo zakladateľa	01		
Z majetku	02		1,66
Z darov a príspevkov	03		x
Z členských príspevkov	04		
Z podielu zaplatenej dane z príjmov	05	826,17	x
Z verejných zbierok	06		
Z úverov a pôžičiek	07		x
Z dedičstva	08		x
Z organizovania podujatí	09		
Z dotácií	10	13395,60	
Z likvidačného zostatku inej účtovnej jednotky	11		
Z predaja majetku	12		
Z poskytovania služieb a predaja vlastných výrobkov	13	300,00	
Fond prevádzky, údržby a opráv	14		
Ostatné	15		
Príjmy celkom (súčet r. 01 až r. 15)	16	14521,77	1,66

VÝDAVKY	Č. r.	Nezdaňovaná činnosť	Zdaňovaná činnosť
a	b	3	4
Zásoby	17	10115,08	
Služby	18		
Mzdy, poistné a príspevky	19		
Dary a príspevky iným subjektom	20		
Prevádzková réžia	21	306,20	
Splátky úverov a pôžičiek	22		
Sociálny fond	23		
Ostatné	24	0.00	
Výdavky celkom (súčet r. 17 až r. 24)	25	10421,28	
Rozdiel príjmov a výdavkov (r. 16 - r. 25)	26	4100.49	1,66
Daň z príjmov	27		0,31

III. MAJETOK A ZÁVÄZKY za rok 2023

MAJETOK	Č. r.	Účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
a	b	1	2
Dlhodobý nehmotný majetok	01		
Dlhodobý hmotný majetok	02		
Dlhodobý finančný majetok	03	16597,00	16597,00
Zásoby	04	2079,80	1657,80
Pohľadávky	05		300,00
Peniaze	06	448,99	172,95
Ceniny	07		
Priebežné položky (+/-)	08		
Bankové účty	09	5988,20	4802,95
Krátkodobé cenné papiere a ostatný krátkodobý finančný majetok	10		
Majetok celkom (súčet r. 01 až r. 10)	11	25113,99	23530,70

ZÁVÄZKY	Č. r.	Účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
a	b	3	4
Záväzky	12		
z toho: sociálny fond	13		
fond prevádzky, údržby a opráv	14		
Úvery a pôžičky	15		
Záväzky celkom (súčet r. 12 a r.15)	16		
Rozdiel majetku a záväzkov (r. 11 - r.16)	17	25113,99	23530,70